

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Česká Lípa 8. 8. 2011
Č.j. SRS 048115/2011

Oblastní odbor SRS

Pražská 765

440 01 Louny

Zpráva č. 16 Oblastního odboru Louny o výskytu škodlivých organismů a poruch za období 25. 7. - 7. 8. 2011

1. Počasí

Ve sledovaném období bylo velmi proměnlivé počasí s přeháňkami i dlouhotrvajícími dešti. Denní teploty se pohybovaly v rozmezí od 20 °C do 28 °C, mimo 30. 7. - 1. 8., kdy dosahovaly pouze 13 °C – 18 °C. Nejnižší noční teploty se pohybovaly od 8 °C do 15 °C. Srážky přecházely nerovnoměrně přes celé území severních Čech ve formě přeháněk, místy i lokálních bouřek. V období ochlazení zasáhly celé území srážky ve formě vytrvalého deště.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

V závislosti na počasí pokračuje sklizeň obilovin a řepky, deštivé počasí silně komplikuje organizaci sklizně a velmi ovlivňuje vlhkost a kvalitu sklizeného zrna. Dále pokračuje sklizeň poloraných odrůd brambor, košťálové zeleniny, kořenové zeleniny, polních okurek, rajčat, cibule. V sadech začala sklizeň raných odrůd jablek a pokračuje sklizeň višní a švestek. I nadále probíhá intenzivní chemická ochrana pozdních odrůd brambor, chmele, révy a jabloní, především proti houbovým chorobám. Na uvolněných plochách již probíhají agrotechnické práce pro příští osev řepky ozimých.

OBILNINY

Deštivé počasí se negativně projevuje na délce sklizně a nárůstu výskytu **černí (*Alternaria spp.*, *Cladosporium spp.*)** a lokálně i **růžovění klasů (*Fusarium spp.*)** v celé severočeské oblasti.

TRITIKALE (RF 77 BBCH)

Plošný střední výskyt **ježatky kuří nohy (*Echinochloa crus-galli*)** byl zjištěn v okrese Semily (Košťálov, 26. 7.).

KUKUŘICE (RF 71-73 BBCH)

Poškození porostů **černou zvěří (*Sus scrofa*)** bylo nově zjištěno na více lokalitách okresu Semily.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 81-99 BBCH)

Zjištěn silný výskyt **černě řepkové (*Alternaria brassicae*)** v okresech Liberec (Doubí, 1. 8., Hodkovice, 26. 7.) a Louny (Žatec, 26. 7.), střední výskyt v okrese Děčín (Bynovec, 3. 8.).

Zjištěn střední výskyt **plísňě šedé (*Botryotinia fuckeliana*)** na stoncích i na šešulích v okrese Liberec (Andělka, Višňová a Bulovka, 29. 7.).

Zjištěn střední výskyt **fomového černání stonku (*Leptosphaeria maculans*)** v okrese Liberec (Hodkovice, 26. 7.).

Na bázích stonků po sklizni zjištěn střední až silný výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** v okresech Česká Lípa (Brniště, Ramš, 13. 4.), Děčín (Brložec, 28. 7.).

HOŘČICE BÍLÁ (RF 81-83 BBCH)

Porost silně zaplevelený **úhorníkem mnohოდílným (*Descurainia sophia*)** a **svlačcem rolním (*Convolvulus arvensis*)** byl zjištěn v okrese Louny (Mukoděly, 3. 8.).

SLUNEČNICE (RF 67 BBCH)

Střední výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** na stoncích byl pozorován v okrese Litoměřice (Nížebohy, 1. 8.).

MÁK (RF70-72 BBCH)

V okrese Litoměřice (Chotěšov, 25. 7.) byl zjištěn první výskyt **plísňě šedé (*Botritis cinerea*)** na makovicích.

LUSKOVINY

HRÁCH (RF 81-87 BBCH)

Zjištěno lokální **polehnutí porostu** vlivem intenzivních srážek v okrese Liberec (Chrastava, 25. 7.), polehnuto 20 - 30 % porostu.

Zjištěn silný výskyt **hnědé strupovitosti hrachu a suché kořenové spály (*Mycosphaerella pinodes*)** v okrese Liberec (Chrastava, 25. 7.).

Zpočátku hojné, drobné (tečkovité), černohnědé, nekrotické skvrny. Později se skvrny dále zvětšují, splývají, přičemž dochází k hnědnutí a zasychání celých částí rostlin.

Používání zdravého, uznaného osiva. Osev hostitelských rostlin s 4-5letými přestávkami. Volba odrůd, které v dané oblasti vykazaly odolnost. Podporovat rozklad rostlinných zbytků. Moření osiva je účinné jen částečně.

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 75-91 BBCH)

Střední výskyt **plísňě bramboru (*Phytophora infestans*)** v okrese Ústí nad Labem (Svádov, 27. 7.) a silné výskyty na neošetřovaných plochách v celé severočeské oblasti.

Na listových stoncích se zprvu mohou vyskytnout ojediněle hnědé, zahnívající skvrny. Na listových úkrojcích se objevují první příznaky na okrajích či špičkách: nažloutlé až světle zelené olejovité skvrny, které záhy hnědnou a zasychají. Za vlhkého počasí se skvrny velmi rychle šíří do horních listových pater a zachvacují celé listy a trsy. Na napadených hlízách vznikají na pokožce nepravidelné, často nenápadné, hnědé až olověně šedé skvrny, které se později poněkud propadají. Pod skvrnami se na řezu nachází rezavě hnědé pletivo, neostře ohraničené od pletiva zdravého ("hnědá hniloba"). Tato hniloba později často přechází v hnilobu mokrou (následná infekce bakteriemi), která zničí celou hlízu.

Rozhodující ochranu nať poskytuje nasazení fungicidů. Nať musí být po celou dobu náletu spor chráněna fungicidním přípravkem. Postřiková jícna musí proniknout dovnitř porostu.

Zjištěny první výskyty **černě lilku (*Alternaria solani*)** v okresech Česká Lípa (Sezimky, 8. 7.) a Liberec (Chrastava, 25. 7.).

Zjištěn střední výskyt **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** v okrese Liberec (Chrastava, 25. 7.) a silný výskyt v okrese Ústí nad Labem (Svádov, 27. 7.).

Škodí žírem brouků i larev, při přemnožení může docházet k holožírům. Za slunečného počasí v době mezi 9-17 hod. se prochází porostem ve směru výsadby. Při každém průchodu se kontrolují řádky a zaznamenává se počet brouků nebo ohnisek larev. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha. U porostů větších než 10 ha se prochází a prohlíží 0,2 ha. Porost je nutno projít

nejméně 4 x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení. Škodlivý výskyt je udáván při překročení hranice 100 brouků nebo 140 ohnisek larev na 1/ha.

Ošetření lze průběžně provádět povolenými přípravky na ochranu rostlin.

Porosty brambor v okrese Litoměřice jsou lokálně silně zapleveleny, zejména **ježatkou kuří nohou (*Echinochloa crus - galli*)**, **merlíky (*Chenopodium sp.*)** a **pcháčem osetem (*Cirsium arvense*)**.

CUKROVKA (RF 39 BBCH)

Zjištěn střední až silný výskyt **ježatky kuří nohy (*Echinochloa crus-galli*)** v okrese Liberec (Svijanský Újezd a Svijany, 26. 7.).

Zjištěn ohniskově silný výskyt **pcháče osetu (*Cirsium arvense*)** v okrese Semily (Přepeře, 28. 7.).

PASTVINY, LOUKY, TTP

Při letních odečtech byl zjištěn střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v okrese Liberec (Raspenava, 12. 7.).

CHMEL (RF 75 BBCH)

Silný výskyt **mechanického poškození** způsobený větrem a prudkými srážkami byl zjištěn v okrese Louny (Kněžice, 25. 7.).

Zjištěny první slabé výskyty **peronospor chmele (*Pseudoperonospora humuli*)** na hlávkách a střední výskyty na listech v okresech Litoměřice (Radovesice, Vědomice, 1. 8.) a Louny (Kněžice, 25. 7.).

Mladé výhony jsou menší, listy na nich jsou deformované, drobné. Na spodní straně napadených listů bývá povlak šedého mycelia houby. Na listech starších rostlin se tvoří nejdříve zelenožluté nepravidelné skvrnky, které rychle žloutnou a hnědnou, napadené pletivo zasychá. Napadené hlávky jsou otevřeny, listy hnědě zbarvené.

Přímá ochrana se provádí na základě počtu klasovitých výhonů a počtu peronosporových skvrn na listech a podle signalizace postřiku při krátkodobé prognóze. Pro potřebu skutečného chemického ošetření zpracovává rámcovou signalizaci ochranných zásahů podle krátkodobé prognózy Chmelařský institut, s.r.o..

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 78-81)

V okrese Děčín (Benešov nad Ploučnicí, 4. 8.) u jednoletého sadu byl zjištěn silný okus **jelenem lesním (*Cervus elaphus*)**

U drobných pěstitelů a v extenzivních sadech zjištěn střední až silný výskyt **strupovitosti jabloňové (*Venturia inaequalis*)** v okrese Liberec (Lažany, 3. 8., Stráž nad Nisou, 1. 8., Předlánc a Andělka, 29. 7.) i na mnoha místech okresu Litoměřice. Silný infekční tlak trvá v rámci celé severočeské oblasti.

Drobné ovoce

RYBÍZ (RF 89)

Zjištěn silný výskyt **antraknózy rybízu (*Drepanopeziza ribis*)** v okrese Liberec (Čtveřín, 26. 7.).

RÉVA VINNÁ (RF 77 BBCH)

Zjištěn první výskyt **plísňě révy (*Plasmopara viticola*)** na hroznech v okrese Most (Čepirohy, 29. 7.).

Pozorování se provádí při ukončení kvetení a dále v intervalu 14 dní až do 15. 9. Na označených keřích se pozoruje 50 listů a 50 hroznů a určí se stupeň napadení.

Ošetření v období před květem, příp. v době kvetení se provádí, pokud jsou vhodné podmínky pro šíření onemocnění a byly zjištěny první primární výskyty. Za základní ošetření se považují dvě ošetření v období po odkvětu. Dále ošetřujeme dle potřeby až do fáze zaměkání. Počet a intenzita (interval 10-14 dní) závisí na vhodnosti podmínek pro šíření choroby, intenzitě růstu a typu přípravku.

ZELENINA

RAJČE (RF 87 BBCH)

První výskyt septoriové skvrnitosti rajčete (*Septoria lycopersici*) na listech u drobných pěstitelů zjištěn v okrese Litoměřice (Libotenice, 4. 8.).

Střední až silné výskyty plísňě bramboru (*Phytophthora infestans*) na neošetřených rostlinách byly průběžně pozorovány u drobných pěstitelů v celé severočeské oblasti.

CELER BULVOVÝ (RF 45 BBCH)

Střední výskyt septoriové skvrnitosti celeru (*Septoria apiicola*) byl pozorován v okrese Litoměřice (Libotenice, 27. 7.) u drobných pěstitelů.

ZELÍ (RF 45 BBCH)

První výskyt housenek bělásky zelného (*Pieris brassicae*) byl pozorován v okrese Litoměřice (Trávčice, 27. 7.).

OKURKA SETÁ (RF 87-89 BBCH)

Silné výskyty plísňě okurky (*Pseudoperonospora cubensis*) na neošetřovaných plochách byly zaznamenány již v celé severočeské oblasti.

Za Oblastní odbor Louny zpracoval: Luboš Pomichálek